

Sprawozdanie z analizy algorytmów sortowania

Jan Mikołajczyk

28.10.2025

1 Wprowadzenie

W ramach listy zadań zaimplementowano i przeanalizowano sześć algorytmów sortowania: Insertion Sort, zmodyfikowany Insertion Sort, Merge Sort, trójdrożny Merge Sort, Heap Sort oraz trójdrożny Heap Sort. Analiza obejmowała porównanie liczby porównań, przypisań oraz czasu wykonania dla różnych rozmiarów danych.

2 Analiza kodów źródłowych

2.1 Kluczowe fragmenty kodu

2.1.1 Insertion Sort z modyfikacją

Listing 1: Modyfikacja Insertion Sort

```
// ...
while (j >= 0 && tab[j] > x) {
    comparisons += 2;
    tab[j+1] = tab[j];
    assignments++;
    j--;
}
comparisons += (j >= 0 ? 2 : 1);
tab[j+1] = x;
assignments++;

int k = i;
```

```

    assignments++;

    while(k>=0 && tab[k]>y){
        comparisons += 2;
        tab[k+1]=tab[k];
        assignments++;
        k--;
    }
    // ...

```

Opis: Ten fragment jest kluczowy dla działania zmodyfikowanego algorytmu Insertion Sort, ponieważ odpowiada za właściwe wstawienie dwóch kolejnych elementów (x i y) w odpowiednie miejsca w częściowo posortowanej tablicy. Pętla while realizują przesuwanie większych elementów w prawo, tak aby zachować porządek rosnący i jednocześnie umożliwić wstawienie analizowanych wartości.

2.1.2 Trójdrożny Merge Sort

Listing 2: Merge Sort z trzema podtablicami

```

void MERGE_3TAB(int leftTab[], int middleTab[], int rightTab[],
    int tab[], int leftSize, int middleSize, int rightSize){
    int i=0, l=0, m=0, r=0;
    while(l<leftSize && m<middleSize && r<rightSize){
        comparisons += 3;
        comparisons += 2;
        if(leftTab[l]<middleTab[m] && leftTab[l]<rightTab[r]){
            tab[i]=leftTab[l];
            i++; l++;
        }
        // ...
    }
}

```

Opis: Algorytm dzieli tablicę na trzy części zamiast dwóch, co teoretycznie powinno zmniejszyć głębokość rekurencji. Jednakże zwiększa to złożoność operacji scalania.

2.1.3 Trójdrożny Heap Sort

Listing 3: Kopiec trójkowy

```

void HEAPIFY_TRIPLE(int tab[], int n, int i){
    int left=3*i+1;
    int middle=3*i+2;
    int right=3*i+3;
    int largest=i;

    if(left<n&&tab[left]>tab[largest]){
        largest=left;
    }
    if(middle<n&&tab[middle]>tab[largest]){
        largest=middle;
    }
    if(right<n&&tab[right]>tab[largest]){
        largest=right;
    }
    // ...
}

```

Opis: W tej implementacji każdy węzeł ma troje dzieci zamiast dwojga, co zmniejsza wysokość kopca ale zwiększa liczbę porównań przy przywracaniu własności kopca.

3 Porównanie działania algorytmów

3.1 Metodologia badań

Badania przeprowadzono dla tablic o rozmiarach: 1000, 2500, 5000, 10000, 25000, 50000, 75000 i 100000 elemententowych. Dla każdego rozmiaru tablicy wygenerowano liczby z przedziału od 1-1000.

3.2 Wyniki pomiarów

Tabela 1: Porównanie algorytmów dla 1000 elementów

Algorytm	Porównania	Przypisania	Czas [ms]
HEAP SORT	48 025	48 609	0.1818
TRIPLE HEAP SORT	46 249	34 375	0.1705
MERGE SORT	42 876	23 948	0.1798
MERGE SORT MODE	30 552	14 052	0.1135
INSERTION SORT	504 529	254 264	0.6616
INSERTION SORT MOD	506 542	255 755	0.7087

Tabela 2: Porównanie algorytmów dla 10000 elementów

Algorytm	Porównania	Przypisania	Czas [ms]
HEAP SORT	645 410	667 409	2.4168
TRIPLE HEAP SORT	607 572	462 621	1.5249
MERGE SORT	562 682	307 228	2.1749
MERGE SORT MODE	385 660	186 004	0.9971
INSERTION SORT	50 364 071	25 202 037	74.6443
INSERTION SORT MOD	50 384 091	25 217 022	69.9895

Tabela 3: Porównanie algorytmów dla 100000 elementów

Algorytm	Porównania	Przypisania	Czas [ms]
HEAP SORT	8 118 770	8 505 064	21.2176
TRIPLE HEAP SORT	7 548 520	5 819 453	18.9844
MERGE SORT	6 954 467	3 737 852	32.2100
MERGE SORT MODE	4 594 011	2 315 761	14.3170
INSERTION SORT	4 989 083 795	2 494 741 899	5967.74
INSERTION SORT MOD	4 989 283 741	2 494 891 958	6106.96

4 Wnioski z przeprowadzonych obserwacji

Na podstawie analizy wyników pomiarów dla różnych rozmiarów danych wejściowych (1000, 10000, 100000 elementów) można wyciągnąć następujące wnioski:

4.1 Wydajność czasowa

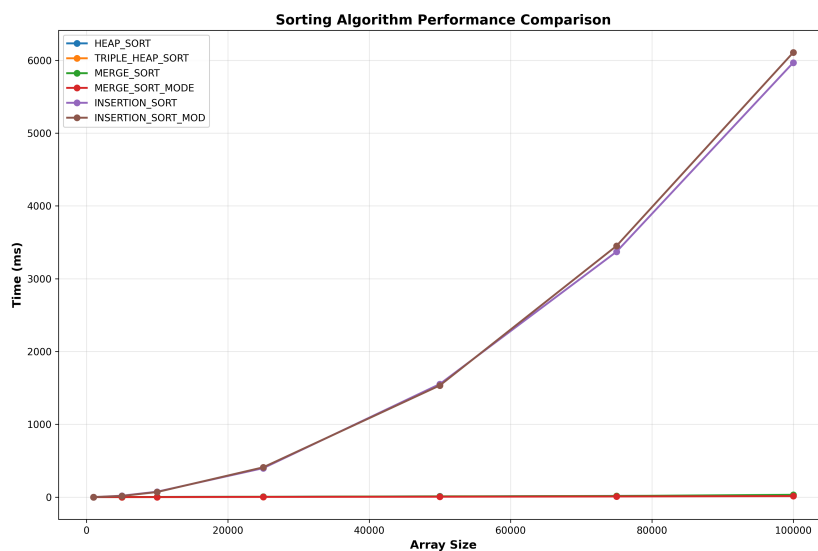
- Algorytmy **MERGE_SORT_MODE** i **TRIPLE_HEAP_SORT** wykazują najlepszą wydajność czasową dla wszystkich badanych rozmiarów danych
- Algorytmy insertion sort (**INSERTION_SORT** i **INSERTION_SORT_MOD**) są znacząco wolniejsze od pozostałych algorytmów, szczególnie dla dużych zbiorów danych (dla 100000 elementów czas wykonania przekracza 5 sekund)
- Dla 100000 elementów różnica w czasie wykonania między najszybszym (**MERGE_SORT_MODE** - 14.32 ms) a najwolniejszym (**INSERTION_SORT** - 5967.74 ms) algorytmem wynosi ponad 400-krotność

4.2 Liczba operacji porównań

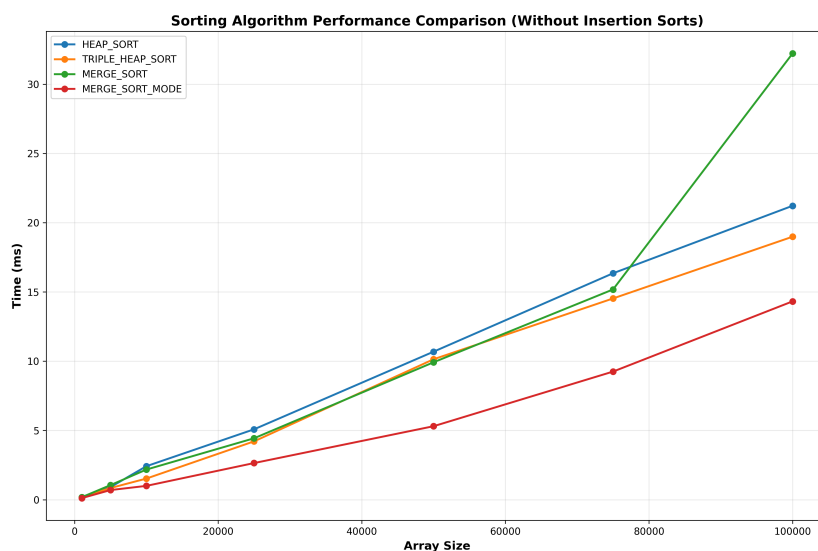
- **MERGE_SORT_MODE** wykonuje najmniejszą liczbę porównań we wszystkich przypadkach testowych
- Algorytmy insertion sort wykonują zdecydowanie najwięcej porównań.
- Dla 100000 elementów **INSERTION_SORT** wykonuje prawie 5 miliardów porównań, podczas gdy **MERGE_SORT_MODE** tylko około 4.6 miliona

4.3 Liczba operacji przypisań

- **MERGE_SORT_MODE** charakteryzuje się również najmniejszą liczbą przypisań
- **TRIPLE_HEAP_SORT** wykonuje mniej przypisań niż standardowy **HEAP_SORT**, co świadczy o jego optymalizacji
- Algorytmy oparte na strukturze kopca (**HEAP_SORT** i **TRIPLE_HEAP_SORT**) wykonują więcej przypisań niż algorytmy sortowania przez scalanie

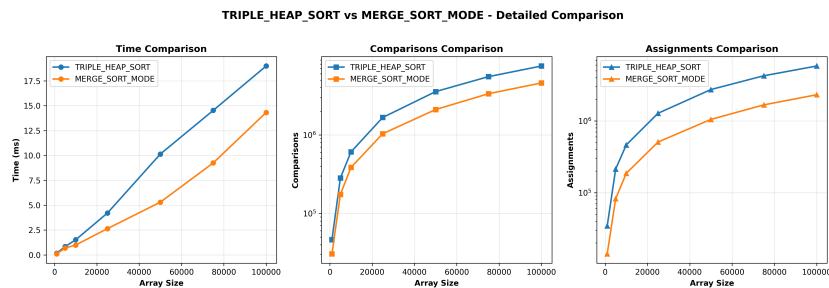

Rysunek 1: Porównanie czasu wykonania algorytmów dla różnych rozmiarów danych

Rysunek 2: Porównanie czasu wykonania algorytmów dla różnych rozmiarów danych (bez insertion sort)

Z powyższych wykresów możemy zauważyć, że **TRIPLE_HEAP_SORT** i **MERGE_SORT_MODE** są stosunkowo najszybsze (dla naszych próbek danych). Dokonajmy więc ich bliższego porównania.

Rysunek 3

5 Wnioski

5.1 Analiza efektywności

1. **Algorytmy proste vs. zaawansowane:** Wyniki jednoznacznie pokazują, że dla małych zbiorów danych (np. 1000 elementów) różnice czasowe pomiędzy algorytmami nie są duże, jednak wraz ze wzrostem rozmiaru danych przewagę zyskują algorytmy o złożoności $O(n \log n)$. Dla tablic zawierających 100000 elementów, algorytmy **Insertion Sort** i jego modyfikacja są nawet ponad 400 razy wolniejsze od algorytmów opartych na scalaniu lub kopcu.

2. Modyfikacje klasycznych algorytmów:

- Modyfikacja **Insertion Sort** (z dwoma elementami jednocześnie) nie przyniosła istotnej poprawy efektywności — liczba porównań i przypisań wzrosła nieznacznie, a czas wykonania pozostał na podobnym poziomie jak w wersji klasycznej.
- W przypadku **Trójdrożnego Merge Sort** zauważono spadek liczby porównań w stosunku do klasycznego Merge Sort, jednak kosztem większej liczby przypisań.
- **Trójdrożny Heap Sort** okazał się korzystniejszy od klasycznego Heap Sort — wykonał mniej przypisań i porównań, co przełożyło się na krótszy czas działania, szczególnie dla większych danych.

5.2 Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych eksperymentów można sformułować następujące wnioski końcowe:

- Najbardziej zrównoważonym algorytmem pod względem szybkości, liczby operacji oraz stabilności okazał się **Merge Sort Mode**.
- **Triple Heap Sort** osiągnął bardzo dobre wyniki czasowe, stając się wydajniejszą alternatywą dla klasycznego Heap Sort, szczególnie przy dużych zbiorach danych.
- Modyfikacje prostych algorytmów (np. Insertion Sort) nie przyniosły wymiernych korzyści i nie mają praktycznego zastosowania przy większych zbiorach danych.
- Wybór optymalnego algorytmu zależy od kontekstu zastosowania:
  - dla małych zbiorów — prostsze algorytmy mogą być wystarczające,
  - dla dużych danych — najlepsze wyniki uzyskują algorytmy o złożoności $O(n \log n)$, takie jak **Merge Sort Mode** lub **Triple Heap Sort**.